

חג הסוכות  
גיליון רט"ו  
שנה ה'  
תשרי תשפ"ד

# בדרו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה



**בפספת תשבו - הלכות חג הסוכות מתורת רשכבה"ג מרן רבינו זללה"ה.**



## דברי הרמב"ם בפי"מ בביאור גשמים בחג סימן קללה

שאלה. ברמב"ם בפירוש המשניות בסוכה (פ"ב) כתוב שהדין שירדו גשמים בתחילת החג זהו סימן קללה, ומדויק להדיא בדבריו שבאמצע החג או בסופו כבר אינו קללה, וא"כ האם יוכל ליישב בסוכה ולקיים מצוה, אם הגשמים אינם מצערין אותו.

תשובה. אין לעשות כן .

...

## לבזבז עד חומש ממונו שלא יהא מצטער

שאלה. האם צריך לבזבז עד חומש ממונו כדי שלא יהיה לו פטור מצטער, כגון במצטער מחמת הקור לחמם הסוכה, וכן כשחם בסוכה לשכור מזגנים לקרר הסוכה.

תשובה. יתכן .

...

## הפסק לגבי ברכת לישיב בסוכה

שאלה. מי שבאמצע ישיבתו בסוכה נפל כל הסכך לתוך סוכתו, וסוכתו נפסלה, והחזיר הסכך למקומו, האם צריך לברך עכשיו מחדש ברכת לישיב בסוכה. וכמו שמצינו לגבי מי שנפלה טליתו שצריך לברך עליה שוב.

תשובה. אם אין הפסק גדול אין צריך .

...

## הגיעו אורחים לסוכה והיה מצטער האם נתחייב

שאלתי. מסופר שהגר"ע (בעל השו"ת אחיעזר) היה מצטער בסוכות, כי היה חולה והגיעו אורחים ואמר מדין מצטער אני פטור מסוכה ולא מהכנסת אורחים, וא"כ האם יהיה חייב עכשיו בסוכה כי צריך להיות בסוכה, ויוכל לברך לישיב בסוכה.

והשיב רבינו. הוא אינו מחוייב מצד סוכה, והמציאות לא מעניינת אותי שלא יכול להיות בבית.

...

## כשיש גשמים בחג האם מקבל שכר כישיב בסוכה

שאלה. הנה בגשמים בחג מבואר שזה סימן קללה, האם יקבל שכר כאילו עשה מצוה מחמת הכלל שחשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה.

תשובה. מקבל שכר, אבל גם נענש שלא זכה לקיימה ממש.

## להתענות בערב סוכות

שאלה. מדוע ר"ש שהיה איסטניס לא התענה בערב סוכות כמו בערב פסח, מחמת הכזית ראשון דאורייתא. תשובה. מנא ליה שלא התענה.

...

## רוח מצויה בסוכה

שאלה. מי שהרוחות העיפו את הסכך שלו והתברר, שהסכך לא היה יכול לעמוד ברוחות, האם הסוכה נפסלת למפרע כי התברר שאינה ראויה לשבעה.

תשובה. אם הוא רוח מצויה.

...

## גשמים בחג סימן קללה שיישב עם מטריה

שאלה. האם כשיורד גשמים יכול לשבת עם מטריה בסוכה כי זה אוהל עראי, וא"כ אמאי גשמים בחג סימן קללה.

תשובה. לא לכל אחד יש, וגם מצטער .

...

## לר"א בסוכה לגבי שינה

שאלה. ר' אליעזר (המבואר במשנה בסוכה כ"ז ע"א) הסובר שמחמת תשבו כעין תדורו חייב לאכול כל יום בסוכות שתי סעודות, אחת ביום ואחת בלילה מחמת תשבו כעין תדורו, אמאי לא יהיו חייבים לישון בסוכה כל לילה ג"כ מחמת תשבו כעין תדורו, ואם ירצה יום אחד להיות ער יהיה אסור לו.

תשובה. אולי באמת חייב לר"א.

...

## זכר רק לענני כבוד

שאלה. מדוע עושים רק זכר לענני כבוד ולא עושים זכר למן והבאר שהיו במדבר.

תשובה. לחם משנה זכר למן .

...

## לסכך ע"י גוי

שאלה. האם אפשר לסכך סוכה ע"י גוי שאת הענף הראשון ישים ישראל, וכך נוהגין בהרבה קהילות בחו"ל.

תשובה. אין ראוי .

### הפסק לאחר ברכת המוציא לצורך.

שאלתי. בסוכות מה הדין אמר ברכת לישיב בסוכה ושהחיינו, אח"כ בברכת המוציא שוב אמר ברכת לישיב האם זה הפסק, ומה יעשה אם יאמר בשכמל"ו זה הפסק, ואם לא יגיד זה ברכה לבטלה. והרי יש ריטב"א שאומר שאם נטל ידים ואמר ברכה ואח"כ קרה מקרה שלא יכול לאכול זה בסדר לכתחילה, אבל כשאמר את הברכה זה לצורך.

והשיב רבינו. זה לא הפסק. שיגיד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. זה לצורך ואי"ז הפסק.

ושאלתי. למה שלא נאמר לו שיאכל משהו ויגיד אח"כ בשכמל"ו.

והשיב רבינו. צריך שזה יהיה סמוך לברכה. הרי לא יכול להגיד מחר בשכמל"ו.

והוסיף ושאל ר' מאיר. הברכה לישיב השניה מדוע אינה הפסק לברכת המוציא, וא"כ שיברך שוב המוציא? והשיב רבינו. נדמה לי שבטעות ל"צ.

### סוכת מלון האם היא כשירה לאלו שמתבישים לישון בה

שאלתי. יש בתי מלון שיש הרבה חרדים בחג הסוכות, ואפשר לישון סוכה, אבל אנשים מתבישים לישון כי זה סוכה ציבורית, האם לפי המרדכי שפסק הרמ"א כמותו שסוכה שאינה ראויה לשינה פסולה לאכילה, לא יוכלו לאכול בכזה סוכה לאלו שמתבישים לישון שם. והשיב רבינו. אולי.

והוסיף ושאל ר' מאיר: א"כ זה יהיה חומרא גדולה לכל היהודים שבאים מחו"ל שלא יוכלו לאכול בסוכות הללו. והשיב רבינו. שלא יתביישו.

### סוכה ציבורית שמלוכלכת האם היא כשירה

שאלתי. סוכה ציבורית שהיא מלוכלכת מאוד בניירות וכדו' האם היא כשירה, מחמת שזה לא כעין תדורו. והשיב רבינו. אפשר לגור גם ככה!, זה עד כדי כך שא"א לגור!?

והוספתי לשאול. ואם הוא לא רגיל לגור בצורה כזאת מה יהיה לגביו.

ואמר רבינו. אולי לגביו אה"נ.

### כוונה לגלות

שאלה. כתב בספר פלא יועץ ערך גלות, "אם צריך האדם להיות גולה, בשביל לימוד התורה או עבור פרנסתו, ראוי שיכוון ויתפלל שתיחשב לו ההליכה בדרך בשביל גלות, ושהוא מקבל גזרת השמים באהבה להיות גולה לכפרת עוונותיו, כמאמר חז"ל 'גלות מכפרת עון', וכו' יש שעוקר דירתו מבית לבית וחשוב כמו גלות, ויכוון לזה, שהרי אמרו חז"ל שמה שאנו גולים בחג הסוכות מהבית לסוכה הרי זה כגלות המכפרת עוון. וכו'.

וכן כל כיוצא בזה, על כל דבר שהוא דרך וטלטול שהוא מוכרח לעשות, בין לדבר מצוה בין לצורך פרנסתו, יכוון ויבקש שיהא חשוב לגלות מכפרת עון, ובלבד שיכוון לבו לכך ויקבל זאת באהבה רבה". - משמע מלשונו של הפלא יועץ, שמי שאינו מכין שיועיל לו כגלות אינו נחשב לו כגלות, וגם בסוכה צריך לכוין ביציאתו לסוכה לגלות, וצ"ב מדוע הכוונה מעכבת בזה.

תשובה. הכוונה עושהו לגלות.

### כמה מצוות יש בחג הסוכות

שאלה. במדרש שוחר טוב כתוב על הפסו' ושובע שמחות את פניך אל תקרי שובע אלא שבע אלו ז' מצוות שבחג, וצ"ע הרי יש גם מצוה שמינית שהיא מצוות ראייה לראות בחג.

תשובה. מצוות מעשיות.

### קנה בשיק האם נקרא שלכם

שאלה [ר"א]: אם קנה בשיק מצות ואתרוג האם נקרא שלכם. תשובה. כן. הוא עשה קניין.

### הידור מצוה בחלק מן המצוה

שאלה. האם יש קיום של מצות הידור רק בחלק מהד' מינים, וכמו רק בלולב או רק באתרוג, ואפילו ששאר המינים לא מהודרים, או שקיום מצוות הידור הוא רק עם כל המינים מהודרים, וכמו שאחד שיהדר בציצית רק בכנף אחד מסתמא אין לו הידור בכלל. תשובה. כן.

### הידור מצוה בקופסא מכסף

שאלה. קופסא של כסף לאתרוג זהו נקרא הידור מצוה. תשובה. מסתבר.

### לולב ניטל במדינה כל שבעה האם זה תקנת ריב"ז

שאלה. התקין ר"י בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה, והנה בסוכה כח. מבואר שאמרו עליו על ריב"ז שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם א"כ אין זה תקנה של ריב"ז.

תשובה. בהלכה לא אמר, אבל תקנה לפי הצורך בזמנו עשה.

### עלייה לרגל בזמן הזה והתפילה בכותל המערבי

שאלתי. האם יש מצוה ללכת לכותל.

והשיב רבינו. בחוה"מ? איני יודע אם יש מצוה יש ענין.

והוספתי לשאול. ללכת סתם או להתפלל?.

והשיב רבינו. להתפלל יש ענין.

ושאלתי. מה יתפלל, ויש ענין לשים קויטל או לא.

והשיב רבינו. בלי פתקה הקב"ה לא יידע? אלו שאסרו, אסרו ליהנות מזה.

והוספתי לשאול. יש ענין לפרט, את השמות של כולם?.

והשיב רבינו. זה שטויות, הקב"ה יודע גם בלי זה.

[שמחת מרדכי]

### הושע נא הבוקה ודבוקה כך

בימים מסוגלים אלו מתחזקים ביתר שאת בתורה ובתפילה ובמעשים טובים לבקוע שערי שמיים לרפואת רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי ברוך מרדכי בן הינדא מלכה (אזרחי) שליט"א.

ברכת מזל טוב להגאון רבי אהרן הלוי גרננדש מח"ס תשובות הגר"ח ומרבני המכון על הולדת נכדיו, בנים לבנו הרב דוד הלוי.